

EXPUNERE DE MOTIVE

În contextul reformelor instituționale impuse de realizarea obiectivelor prevăzute în Programul de guvernare pentru perioada 2001-2004, s-a stabilit inițierea, de către Ministerul Administrației și Internelor, a unui proiect de act normativ pentru modificarea și completarea Legii nr. 116/1998 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române.

Ținându-se cont de faptul că de la data intrării în vigoare a Legii nr.116/1998 și până în prezent, societatea românească și situațiile geostrategică și geopolitică internațională și regională au suferit mutații profunde, precum și de necesitatea armonizării prevederilor legii invocate cu noile principii consacrate prin Legea de revizuire a Constituției nr.492/2003, precum și cu noua Strategie de ordine publică aprobată de Consiliul Suprem de Apărare a Țării în data de 22 iunie 2004, cât și cu legislația conexasă, au fost proiectate soluții legislative noi, care afectează concepția generală a legii actuale și vizează modificarea majorității normelor în vigoare, astfel încât, în considerarea normelor de tehnică legislativă, s-a impus necesitatea promovării unui nou proiect de Lege privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române.

Prin acest act normativ se urmărește pe de o parte, crearea unui cadru coerent și necesar pentru activitatea Jandarmeriei Române, ținând seama de evoluția democrației românești și de necesitatea corelării legislației în materie cu reglementările conexe și, pe de altă parte, reevaluarea structurii de referință, în funcție de organizarea existentă la nivelul statelor Uniunii Europene în care funcționează astfel de instituții.

Prin proiectul legii de referință, dispozițiile privind modul de organizare și funcționare, rolul și atribuțiile Jandarmeriei Române, drepturile și obligațiile personalului acesteia, asigurarea materială și financiară au fost reevaluate și puse de acord cu actuala dinamică a misiunilor precum și cu prevederile actelor normative de organizare și funcționare ale celorlalte instituții din sistemul național de ordine publică intrate în vigoare după anul 1998 și până în prezent.

Modificările și completările cuprinse în proiectul de lege vizează, astfel consacrarea în plan legislativ a concepției de organizare, funcționare și acțiune a

acestei structuri a Ministerului Administrației și Internelor, prin adoptarea unui sistem instituțional concordant cu cel al instituțiilor interne și internaționale cu care cooperează, prin instituirea unui model decizional unic și prin stabilirea responsabilităților instituției privind alocarea resurselor necesare îndeplinirii atribuțiilor. Totodată se propune instituirea unor norme juridice menite să eficientizeze cooperarea cu celelalte instituții și structuri cuprinse în sistemul de apărare și securitate națională.

Necesitatea perfecționării și adaptării legislației la noile realități sociale diversificarea continuă a fenomenelor infracționale și contravenționale, precum și a metodelor și mijloacelor de acțiune în mediile de manifestare ale acestora, a impus măsuri legislative care să permită implicarea efectivelor Jandarmeriei Române, într-un registru mult mai larg decât până în prezent, în domeniul prevenirii și combaterii faptelor de încălcare a legii. De aceea, s-a considerat utilă și necesară construirea unor instrumente legale care să permită punerea în practică a unor noi procedee de combatere și, în special, de prevenire a oricăror acțiuni de natură să tulbure liniștea publică, să încalce interesele comunității, proprietatea publică sau privată ori să perturbe activitatea instituțiilor statului.

Reorganizarea acestei componente militare a Ministerului Administrației Internelor și reconfigurarea atribuțiilor Jandarmeriei Române au în vedere asigurarea unui răspuns adecvat atât cerințelor de securitate internă cât și exigențelor cooperării eficiente cu instituțiile similare din străinătate cu care are încheiate documente bilaterale în acest sens. Normele propuse reflectă și experiența acumulată cu prilejul îndeplinirii misiunilor curente ale jandarmeriei și din aplicațiile organizate împreună cu celelalte categorii de forțe cu atribuții atât pe linia securității cât și a apărării naționale.

Întrucât Jandarmeria Română reprezintă, la nivelul societății românești, o instituție militară specializată care îndeplinește misiuni atât în timp de pace cât și la declararea măsurilor excepționale, la mobilizare și pe timp de război, s-a impus, în contextul restructurării globale a sistemului de securitate la nivel mondial reconsiderarea strategiei de securitate națională pentru a face față cât mai bine amenințărilor neconvenționale la adresa siguranței naționale, amenințări care, puse în practică, așa cum s-a întâmplat în alte țări, pot produce pagube în toate domeniile vieții sociale.

Se apreciază că implementarea noului sistem de organizare propus prin acest act normativ va permite instituției jandarmeriei să facă față cu succes, în orice situație amenințărilor sau provocărilor la adresa siguranței naționale.

Totodată, noua formulă de organizare a acestei instituții va asigura îndeplinirea misiunilor în așa fel încât să se poată răspunde favorabil cererilor autorităților administrației publice centrale și locale de a înființa subunități, atât în mediul urban cât și în cel rural.

Un alt motiv care impune această concepție îl reprezintă solicitările societății civile, care a adoptat o atitudine constant pozitivă față de sporirea prezenței jandarmilor în prima linie a luptei împotriva fenomenului infracțional, concretizată prin cereri de continuare și amplificare a acțiunilor de combatere a infracționalității de orice natură precum și prin încheierea unor documente de colaborare cu diferite organizații apolitice neguvernamentale și asociații sindicale.

Pentru a putea face față oricăror acțiuni agresive la adresa țării noastre, ceea ce ar implica integrarea acțiunilor Jandarmeriei Române în acțiunile Forțelor Terestre ale Ministerului Apărării Naționale, dar mai ales pentru a putea pune în aplicare principiul interoperabilității cu acțiunile altor forțe similare din alte state alături de care participa la misiuni internaționale sub egida ONU, se apreciază că structura, organizarea și atribuțiile Jandarmeriei Române propuse prin acest proiect de lege respectă principiile dreptului internațional public precum și prevederile documentelor internaționale aplicabile acțiunilor cu specific militar, ratificate de România ori la care țara noastră este parte.

În aceeași măsură, și Jandarmeria Română trebuie să facă față condițiilor impuse de integrarea în UE și aderarea la NATO. Dacă alinierea la standardele promovate de cele două organisme internaționale este un obiectiv greu de atins din punct de vedere al dotării materiale și suportului logistic, chiar și pentru statele cu o economie mult mai puternică decât a României, considerăm că aceste standarde pot fi îndeplinite, în cel mai scurt timp, cel puțin în ceea ce privește legea, organizarea și procedeele de acțiune.

Pe lângă cele precizate, s-a dorit să se confere Jandarmeriei Române un rol sporit în sistemul forțelor de ordine publică, prin reflectarea mai clară a atribuțiilor acesteia în domeniul apărării vieții, integrității corporale și libertății persoanelor, proprietății publice și private, celorlalte drepturi interese legitime ale cetățenilor, comunității și ale statului, precum și a misiunilor de menținere a ordinii publice, de prevenire, descoperire și combatere a infracțiunilor și a altor încălcări ale normelor legale în vigoare, în strânsă interacțiune cu atribuțiile și misiunile celorlalte instituții ale Ministerului Administrației și Internelor, în special cu cele ale Poliției Române, care sunt, în multe privințe, complementare.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată.

PRIM MINISTRU

ADRIAN NĂSTASE